

ACW CONGRES – 24 APRIL 2010

TOESPRAAK JAN RENDERS

Goede Vriendinnen en vrienden,

Hartelijk dank voor deze mooie, feestelijke afronding van ons congres.

Het ACW, de hele christelijke arbeidersbeweging, zou in één woord best kunnen omschreven worden als een solidariteitsbeweging. Een beweging met vele vrijwilligers en beroepskrachten. Elk met een eigen engagement.

Er zijn syndicalisten die er voor zorgen dat de werknemers op de werkvloer au serieux worden genomen. Er zijn mensen die ervoor zorgen dat anderen op een toegankelijke manier van cultuur en ontspanning kunnen genieten, er zijn mensen die zieken bezoeken, die kwetsbare mensen helpen en hun noden kenbaar maken. Er zijn mannen en vrouwen die de noodzaak van solidariteit tussen Noord en Zuid in de verf zetten... Allemaal mensen die op diverse domeinen een tastbare bijdrage willen leveren aan een sociaal-rechtvaardige, kwaliteitsvolle en hartelijke samenleving.

De arbeidersbeweging heeft van bij haar prille begin gestreden tegen onrecht, tegen uitbuiting en uitsluiting. Natuurlijk is er sindsdien veel verbeterd. Maar vele mechanismen van uitsluiting blijven bestaan. Te veel mensen vallen uit de boot. De armoede en bestaansonzekerheid nemen toe. Het gemiddelde welvaartspeil hier bij ons is hoog, maar de ongelijkheid groeit, zowel op sociaal-economisch als op cultureel vlak. Zowel in Vlaanderen, in ons land, als in de hele wereld.

De kern van onze visie is door de jaren heen ongewijzigd gebleven. Maar het concretiseren van onze doelstellingen vergt een voortdurende aanpassing.

Met ons congres vandaag hebben we beslist op welke domeinen en met welke acties we tijdens de volgende vier jaar ons samenlevingsproject daadkracht willen geven.

De centrale boodschap is en blijft zonder twijfel de strijd voor een sociaal-rechtvaardige samenleving. Een strijd tegen uitsluiting en armoede.

Meer dan ooit moet het ACW solidariteit, herverdeling en een krachtig gelijkheidsbeleid naar voren schuiven.

We doen dat door te blijven hameren op de versterking van de sociale zekerheid, op een rechtvaardige fiscaliteit en op het aanpakken van de crisis vanuit het draagkrachtprincipe. De sterkste schouders moeten de zwaarste lasten dragen.

Dat streven naar een sociaal rechtvaardige samenleving kan niet meer los gezien worden van de nood aan een meer duurzame samenleving en economie. De draagkracht van de aarde wordt structureel overbevraagd.

Die overbelasting heeft niet alleen gevolgen voor het milieu en het klimaat, maar ook en vooral op sociaal vlak.

De gevolgen van de klimaatverandering zijn voor de wereldbevolking zeer ongelijk en onrechtvaardig gespreid. Zij die het minst hebben bijgedragen tot het probleem, zullen er als eersten het slachtoffer van zijn door tekort aan drinkwater, hoge voedsel- en brandstofprijzen en natuurrampen.

De duurzame alternatieven zijn – helaas – vaak nog onvoldoende toegankelijk of betaalbaar voor iedereen. Fiscale maatregelen die milieubelastend gedrag bestraffen, treffen de zwaksten proportioneel scherper.

Het ACW gaat voor een sociaal-rechtvaardige duurzaamheid. We zullen blijven opkomen voor duurzame jobs, voor duurzame fiscaliteit die herverdelend werkt en die duurzame consumptie in de hand werkt.

Actualiteit: onder voorbehoud

Enkel gesproken woord geldt

Dit programma voor een sociaal-rechtvaardige en duurzame samenleving zal de basis zijn en blijven bij onze politieke beleidsbeïnvloeding de komende maanden en jaren. Zeker nu, op een ogenblik dat de sociaal-economische crisis elke dag nog meer werkloosheid teweeg brengt, dat de onzekerheid bij gewone mensen toeneemt, dat de armoede groeit... zeker nu moeten wij voluit gaan voor een rechtvaardigheidsagenda, voor een politiek van insluiting in plaats van uitsluiting.

Het dossier Brussel-Halle-Vilvoorde is niet onze corebusiness. Niet dat we het belang ervan en de moeilijkheidsgraad om het op te lossen, onderschatten. Zoals dit bij alle onderhandelingen geldt, en dat ondervinden onze vrienden in het sociale overleg voortdurend, veronderstelt een gezamenlijke oplossing altijd een compromis. Voor de extremisten langs beide zijde van de taalgrens is een compromis, hoe redelijk ook, nooit aanvaardbaar. En toch kan zeker dit probleem alléén met een compromis opgelost worden.

Wij vinden het onbegrijpelijk en onaanvaardbaar dat de liberalen de onderhandelingstafel over BHV hebben verlaten vooraleer met zekerheid duidelijk was dat een compromis onmogelijk was.

Natuurlijk zijn er partijen en personen in partijen die uit electorale overwegingen of om zichzelf in hun radicalisme bevestigd te zien geen oplossingen willen.

Dat getuigt van grote onverantwoordelijkheid.

Dit is lachen met de mensen die nu een beleid verwachten dat hen perspectieven geeft op werk en inkomen; dit is neerkijken op de mensen die moeten vechten om rond te komen met hun leefloon; dit is weer maar eens voeding geven aan verharding van posities aan beide zijden van de taalgrens.

We verzwakken de broze sociaal-economische toestand van ons land; we hypothekeren de invloed om op een cruciaal moment op te komen voor een meer sociaal Europa; en we we geven meer spel aan vooroordelen van zij die de politiek een kruiperige, wantrouwige bedoening vinden.

De val van de regering nu brengt grotere onzekerheid. Men stelt vragen bij de grondwettelijkheid van verkiezingen als BHV niet is opgelost, de aanpak van belangrijke problemen worden uitgesteld en men geeft voeding aan de extremisten.

Vele Franstaligen situeren dit gevaar natuurlijk vooral in Vlaanderen. Maar ook in Wallonië en Brussel zullen de radicalisten die zich weinig van onze sociale bekommernissen aantrekken, aan invloed winnen als BHV en de communautaire problemen niet door de redelijke en compromisbereide personen in handen wordt genomen.

Wij roepen op tot redelijkheid. Tot verantwoordelijkheid. En we hopen dan ook dat men vandaag en morgen een oplossing zal vinden om terug aan tafel te gaan. Om de problematiek van BHV op te lossen en om de sociaal-economische problemen daadkrachtig aan te pakken.

Politiek is ons zeer dierbaar. Wij weten waartoe politiek dient, hoe belangrijk politieke democratie is voor het realiseren van een gelukkige samenleving. Maar democratie is méér dan een spel tussen meerderheid en oppositie, democratie is méér dan het electoraal succes voor de volgende verkiezingen voorbereiden. Democratie moet ook de kracht kunnen tonen om tot verantwoordelijke beslissingen te komen. Democratie moet vooral het welzijn en het geluk van de mensen en van de toekomstige generaties in de hand werken.

Ik dank onze vriendinnen en vrienden in de politiek die – vaak in moeilijke omstandigheden – meewerken aan de uitvoering van ons programma. Wij danken hun en blijven rekenen op hun inzet om onze agenda voor een sociaal-rechtvaardige samenleving mee in het beleid te realiseren.

Vriendinnen en vrienden,

Er is hier te weinig tijd om te blijven stilstaan bij de belangrijke actieplannen die we deze voormiddag beslist hebben.

We hebben vandaag beleidslijnen goedgekeurd om sterker beweging te maken aan de basis, met een betere ondersteuning van de vrijwilligers, met meer diversiteit in de bewegingskernen. We willen sneller en adequater reageren op sociale problemen, we willen de identiteit van onze beweging beter aan de buitenwereld zichtbaar maken en daarvoor een goede communicatiestrategie uitwerken.

We hebben goede, sterke beleidsplannen. Er is werk aan de winkel.

Onze beweging is en blijft een beweging met vele troeven: wij hebben een enthousiasmerend samenlevingsproject, de dienstverlening is goed uitgebouwd, we beschikken over gewaardeerde deskundigheid over heel wat sociale thema's. Dat zijn belangrijke troeven, waarnaar Patrick ook al verwezen heeft, en die wij moeten behouden en actualiseren.

Degenen die me beter kennen zullen er niet van opkijken dat ik hier vandaag nog eens de klemtoon leg op het belang van een sterke basisbeweging.

Een sterke basisbeweging, de kracht om samen gemeenschap te maken, dáárvor krijgen we respect en hebben we invloed op de samenleving.

De inzet van duizenden mensen die gedreven opkomen voor een betere samenleving en er zich concreet voor inzetten: dát is waarom velen onze beweging met ontzag bejegenen. En dát is ook wat zij die ons project *niet* genegen zijn ons niet van harte gunnen.

Vrienden, het is niet mijn bedoeling om hier vandaag alleen deugddoende schouderklopjes te geven en de indruk te geven dat alles in onze beweging perfect loopt, dat wij probleemloos de toekomst tegemoet kunnen. Neen.

We zullen méér moeten investeren in de bewegingswerking. We zullen nieuwe methodes moeten aanboren om jonge vrijwilligers te kunnen verwelkomen, om meer diversiteit in de groepen tot stand te brengen. We zullen soepeler structuren moeten inzetten om op een hedendaagse en aantrekkelijke manier naar buiten te kunnen komen.

En daarom is nog méér samenwerking binnen de beweging nodig. Onze samenwerking maakt ons slagvaardiger. Maakt ons invloedrijker. Het gezamenlijke project rond de sociale zekerheid met als afsluiter *Feestival Social* vorig jaar in Antwerpen was een schitterend voorbeeld van de weg die we verder moeten bewandelen.

Vriendinnen en vrienden,

Ik heb altijd graag in de beweging gewerkt. En ik ben vandaag dan ook heel dankbaar jegens onze beweging. Dankbaar omdat ik zelf ook zoveel heb mogen leren in deze sociale universiteit van het leven. Ik ben dankbaar tegenover de mensen die mij krediet hebben gegeven, voor de mensen van wie ik steun en vriendschap heb mogen ervaren.

De beroepskrachten en de vrijwilligers bij wie ik mij altijd goed thuis voelde, die mij telkens weer inspiratie en moed gaven om ons sociaal project met enthousiasme uit te dragen.

De medewerkers op het nationaal secretariaat, met natuurlijk een speciale vermelding voor mijn goede secretaresse die me altijd bijstaat en helpt: Lieve Van Tricht.

Dank aan de ondervoorzitsters Ann Vermorgen en Annemie Janssens, de collega's in het dagelijks bestuur, de secretarissen en voorzitters van de verbonden en de leiding van de deelorganisaties.

Met onze voorzittersgroep, die elke maandag samenkomt, met Luc, Marc, Francine en om de veertien dagen ook met Thierry van MOC, konden we de vreugden en de zorgen van onze verantwoordelijkheid delen. We hadden het niet altijd gemakkelijk, maar vriendschap en wederzijdse waardering maakte ons sterk.

Een heel speciale dank wil ik hier uitspreken voor mijn collega's van de nationale staf die dagdagelijks aan mijn zijde stonden: Ann Demeulemeester, Luk Verschueren, Kris Houthuys, Anita Lenaerts en Jean-Paul Vermassen. Zij hebben dag in dag uit hard gewerkt om onze beweging sterk te houden en onze gezamenlijke plannen concrete uitvoering te geven.

Deze dank geldt evenzeer voor de vrienden met wie ik vroeger mocht samenwerken: in het ACV, in het verbond Leuven en in de voormalige ACW-Staf (met Luc Delanghe, Leo Pauwels, Leo De Cruyenaere, Mathieu Weltens en Hubert Lyben).

Theo Rombouts is – al van toen ik op de studiedienst van het ACV werkte - voor mij een gids en vertrouwensman geweest. Van bij mijn aanstelling als voorzitter tot op de dag van vandaag heeft hij mij steeds aangemoedigd en goede raad gegeven. Dat is van een onschatbare waarde als men verantwoordelijkheid krijgt.

Ik wil mijn opvolger Patrick van harte feliciteren. Hij beschikt over de kwaliteiten, de gedrevenheid en de kennis van onze beweging om een goede leiding te waarborgen. Ik zal alles in het werk stellen om de volgende maanden voor een goede overgang te zorgen. Ook jij, Patrick, zult altijd op mijn steun mogen blijven rekenen.

Vriendinnen en vrienden,

Iedereen van jullie weet hoe belangrijk het thuisfront is voor het goed functioneren in je job en in je engagement. Niet alle dagen waren gemakkelijk. Er zijn nachten geweest dat ik niet goed geslapen heb. Maar ik lag daar niet van wakker. Want steeds heb ik kunnen rekenen op goede vrienden en vriendinnen, op mijn broers en zussen, mijn kinderen en op mijn lieve vrouw Greet. Met haar ben ik precies één maand langer getrouwd dan met de beweging.

Zonder veel woorden, maar steeds luisterbereid en met veel sympathie hebben familie en vrienden me onvoorwaardelijk gesteund. Ik ben heel blij dat zij vandaag ook hier bij ons zijn om mijn dank op een meer officiële wijze te aanhoren.

Binnen enkele maanden begint er voor mij een ander leven. Het zal niet verschillen in inzichten, in trouw aan ons bewegingsproject, aan engagement, zij het in een andere vorm.

Wat er op mijn lijstje staat ga ik hier niet uit de doeken doen.

Zeker ga ik trachten mijn beloften tegenover mijn zeven kleinkinderen méér na te komen. Er zal meer ruimte komen in mijn hoofd en in de tijd.

“Wanneer kom jij ons nu eens afhalen aan de school”, was de laatste tijd een herhaaldelijke vraag.

“Binnenkort, als ik op pensioen ben”, heb ik gezegd.

“Pensioen? Wat is dat opa”, vroeg Lucas? “Ah, manneke, dan heb je meer vrije tijd om leuke dingen te doen.” “Opa”, was de repliek, “dan ga ik ook met pensioen”.

Goede vriendinnen en vrienden,

De uitdaging voor onze beweging bestaat erin om een realistische en eerlijke analyse van onze sterktes en van de nieuwe uitdagingen te koppelen aan een blijvend enthousiasme voor ons maatschappelijk project.

Dank zij jullie en vele mensen in al onze aangesloten organisaties is onze beweging niet uitgespeeld.

Dank zij jullie blijven we een tegenstroom op gang brengen tegen sociale onrechtvaardigheid, tegen

onverdraagzaamheid, tegen navelstaarderij, tegen egoïsme, tegen uitsluiting en decadent winstbejag zonder maatschappelijke verantwoording.

Dank zij jullie blijven wij vele mensen uitzicht geven op meer solidariteit, op meer verbondenheid, meer hartelijkheid en meer geluk.

Ik hoop van harte dat onze beweging en de samenleving op die inzet mag blijven rekenen. En dat jullie in dat engagement veel genegenheid en vriendschap mogen ervaren.

Op die vriendschap gaan we nu het glas heffen. Hartelijk dank.